

Fejlesztési területek szerint feladatok, foglalkozási ötletek

Emlékezet

Vizuális emlékezet

- Memória játékok
- Mi változott?
- Rontó játék

Auditív emlékezet

- Tárgyak, nevek, sorozatok visszamondása
- Mondókák, énekek
- Szóvonat
- Mondatbővítő játék
- Szókereső

Komplex emlékezet

- Ismert tárgyak, állatképek, fényképek bemutatása után a kapcsolódó hang felismerése
- Asszociációs játék: Erről jut eszembe...

Verbális emlékezet

- Hangok ismétlése növekvő elemszámmal
- Szólánc
- Mondatnyújtás
- Az elhangzott mondat pontos megismétlése
- 10 szó memorizálása után hányra emlékszik?
- Viccek mesélése
- Szólások, közmondások értelmezése
- Összetett szavak memorizálása
- Ellentétes jelentésű szó párok keresése, kitalálása.
- Olvasd el! Meséld el!

Figyelemfejlesztés

Vizuális figyelem

- Mi változott?
- Keresd a párját! (pl. memóriakártyákkal)
- Kakukktojás játékok
- Melyik nem illik a sorba?
- Keresd az egyformákat!
- Pontok összekötése
- Építs ugyanilyet (pl. pálcikából, kockából stb.)
- Labirintus játék: térben papíron, mágnessel
- Tréfás képek
- Nagy képen kis részlet megtalálása
- Képek átmásolása
- Felvillantott képek, információk megfigyelése (látótér növelése)
- Lényeges információ kiemelése szövegből, képekből
- Figyelemmegosztás fejlesztése több egyidejű információ megadásával
- Betűtáblában megadott betűk, szavak keresés

Auditív figyelem

- Zörejek, hangok, beszéd hallgatása
- Kiemelt inger érzékelése, jelzése: taps, koppantás megbeszélte jelre, szóra
- Háttérzaj készítése számítógépen, kazettán pl. (témához illő effektek, zenei aláfestés, ének, beszéd, állathangok, forgalom zaja stb.)

A vizuomotoros készség fejlesztése

Célja: az olvasás-, írás-, számolás, az ún. alap kultúrtechnikák elsajátítását megalapozó vizuális készség fejlesztése.

Feladata:

1. A testséma és az egyensúlyérzékelés fejlesztése

- iránydifferenciálás
- téri tájékozódás fejlesztése

Feladata:

- a testrészek tudatosítása;
- az érzékszervek funkciójának ismerete;
- mozgás, mozgásutánpás, egyensúlyérzékelés fejlesztése;
- a téri helyzetek, viszonylatok észlelésének kialakítása;
- bal-jobb irányok megkülönböztetése, a lateralitás fejlesztése;
- a szimmetria felfedeztetése.

2. A vizuális észlelés fejlesztése

- szem-kéz koordináció fejlesztése
- alakállandóság fejlesztése
- alak-háttér felfogás fejlesztése
- vizuális megfigyelő és elemző készség fejlesztése

Vizuális érzékelés, észlelés

- Reprodukációs gyakorlatok térben, síkban
- Rész-egész pl. kép, rajz kiegészítése, mozaik játékok, puzzle
- Gestalt-látás (egységben látás) pl. formák, betűk, szavak, számok, képek kiegészítése egészszé
- Vizuális ritmus követése, utánpása, folytatása
- Változás megfigyelése: hiányok pótlása minta alapján

Azonosság, különbözőség észrevétetése

- tárgyakon.
- síkban (feladatlapon).
- Kösd össze/jelöld az ugyanolyat!
- Színezd az egyformát egyforma színűre!

Alakállandóság (azonos formák különböző méretben, helyzetben)

- a környezet formáinak alapformák szerinti osztályozása.
- formák körbejárása (fölrajzolt forma körbejárása).
- a formák méret, szín, anyag szerinti differenciálása.
- varázslás” az alapformákból (az alapformák azonosítása a környezetben található tárgyakkal).
- tárgyak formák karakterjegyeinek megismertetése.
- a formák kitöltése (különböző technikák – ragasztás, színezés stb. alkalmazásával).
- azonos formák különböző méretben, helyzetben)

Alakkonstancia, alak- és formaállandóság:

- betűk, számok, ábrák felismerés elforgatva, egymásra rajzolva, változó helyzetekben

(azonos formák különböző méretben, helyzetben)

Alak-háttér megkülönböztetése (mi bújt el?)

- tárgyak válogatással történő elkülönítése.
- tárgyak karakterjegyeik alapján történő elkülönítése környezetüktől.
- a vizuális mező tagolása.
- „puzzle-játékok” összerakása.

Szemfixációs gyakorlatok pl. elemlámpa fényének követése, mozgás, képek követése.

A szem-kéz koordináció fejlesztése:

- A szemfixáló mozgásának kialakítása.
- Balról jobbra tartó haladási iránytartás fejlesztése manipulációval.
- A szem követő mozgásának fejlesztése.
- Irány és vonalkövetések.

Auditív észlelés:

- Légzésgyakorlat hangutánzással egybekötve
- Hangutánzás (állatok, járművek, zörejek)
- Magánhangzók képzése hallás alapján
- Ritmus visszatapsolása, kopogása
- Suttogó gyakorlatok
- Hangfelismerés, hangdifferenciálás (zöngés-zöngétlen, zörej, hangszerek, hangok, hangos-halk, magas-mély, gyors-lassú, rövid-hosszú)
- Akusztikus és diszkriminációs gyakorlatok, játékok pl. szó kiegészítése egészszé, hang, szó, szótag kihallása felolvasott, meghallgatott szövegből
- Akusztikus inger irányának észlelése
- Szekvenciák követése pl. hangok, szavak, mondatok ismétlése hallás után, hallási sorrend elismétlése, ismétlőgyakorlatok játékosan.
- Számfogalom kialakítása, fejlesztése auditív megerősítéssel pl. kopogás, taps, egyéb hangingerek leszámolása.
- Magánhangzók keresése (Kösd össze a képeket a nevében szereplő magánhangzókka)
- A hangok helyes formálása, hangoztatása.
- Betűk helyének meghatározása.

Taktilis észlelés

- Hideg-meleg érzékeltetése
- Különféle formák, tárgyak felismerése tapintás alapján
- Mit rajzolok a hátadra, tenyeredbe?
- Recés anyagból kivágott formák felismerése csukott szemmel
- Egymástól markánsan eltérő formájú játékok csukott szemmel történő azonosítása.
- Megközelítőleg hasonló formájú tárgyak tapintással történő megkülönböztetése.
- Egymás arcának, kezének megkülönböztetése csukott szemmel.

Testséma kialakítása

- fő és résztestrészek, funkciójuk, saját test elhelyezése térben, tájékozódás a saját testen
- testrészek megérintése, megnevezése, mozgássor leutánzása
- testrészek megérintése, megnevezése csukott szemmel
- testrészek megérintése, megnevezése tükör előtt
- hiányzó testrészek pótlása rajzon
- Testrészek és funkciójuk
- önmegfigyelési gyakorlatok tükör előtt;

- testrészek tudatosítása egyénileg, csoportosan, érintéssel, mozgatással, megnevezéssel;
- az önazonosítás fejlesztése, önarckép készítése;
- testrészek célzott stimulációja;
- hiány felismerési gyakorlatok egészalakos ábrán és fejen;
- a testrészekből történő összeállítása síkban;
- testrészek, érzékszervek funkciója;
- a mozgás, mozgásutánczás, egyensúlyfejlesztés gyakorlatai;
- a szimmetria felfedeztetése;
- a bal-jobb testi irányok kialakítása;
- a téri irányok felfedeztetése;
- szerepjáték, dramatizálási készség kialakítása;
- bizalomerősítő gyakorlatok.

Tériszlelés, téri tájékozódás

- Oldaliság kialakítása: egyik majd másik oldal, az oldalak változtatása, oldaliság gyakorlása változó helyzetekben pl. körben.
- Tájékozódás térben: viszonyfogalmak pl. tedd a kockát a szék alá stb., test mozgatása megadott irányba, hármas tagozódás észrevétetése padon, szekrényben stb.
- Labirintus játék.

Síkbeli tájékozódás

- Vízszintes irányban: szőnyeges, homokban, asztalon, padon, füzetben, vonalközben
- Függőleges irányban: u.a.

Időérzékelés, tájékozódás időben

- Eseménysor összeállítása (képek, mondatcsíkok)
- Hét napjai, eseményei
- Évszakok, napszakok eseményei
- Napszakok, napi események, időtartam
- Naptár használata
- Dátumok, események időrendje, időtartama
- Egyéni ünnepek, dátumok időrendje
- Az eltelt idő érzékeltetése

Keresztcsatornák működtetése, összhang fejlesztése

- Hang-állatképek, hívókép egyeztetése
- Látott, betű, szó egyeztetése a hanggal
- Hallott, tapintott tárgy egyeztetése képpel
- Képek, események, jelek összekapcsolása
- Mérleg-játék: az egyik serpenyőben van egy szám, tegyük a másikba annyi számot, hogy a két oldal egyenlő legyen
- Tapintás-látás: a berendezési tárgyak, eszközök felismerése csukott szemmel is.
- Tapintás-hallás: a hangszerek hanggal és tapintással való felismerése.
- Tapintás-szaglás: gyümölcsök felismerése illatuk és formájuk alapján. Kinesztézia-látás: két-három, később több elemből álló mozgássorok pontos utánczása, szoborjátékkal.
- Kinesztézia-hallás: különböző testrészek mozgatása, a testrészekre erősített hangkeltő eszközökkel.

Mozgás

Nagymozgások:

- Szabadmozgásos játékok: csúszás, kúszás, mászás, futás, ugrálás, lépcsőn járás stb.
- Mozgásutánozó játékok álló helyzetben, mozgó helyzetben pl. állatok mozgásának utánzása.
- Szoborjáték
- Szabályokhoz kötött mozgásos játékok (alapmozgások)
- Az egyensúlyozást fejlesztő játékok, gyakorlatok pl. padon, kötélén, útvonalon, guggolás, fél lábon állás, ugrálás, szökdelés
- Koordinált mozgások fejlesztése pl. ellentétes végtagmozgás, hintázás, lépcsőn járás váltott lábbal, akadályfutás, ugrókötelezés, hullahopp karika használata
- Mozgássorok kitalálása, ütemezése
- Irányváltások, tempóváltások a mozgásban

Finommozgás

- Szabadon végezhető mozgások: pl. szappan forgatása, masni kötése,
- Gyurmázás: gömbölyítés, nyújtás, lapítás, formázás
- Színezés különböző nyomatékkal
- Formák, betűk, rajzok átírása
- Pontok összekötése
- Festés ujjal, szivaccsal, ecsettel,
- Labirintus játék
- Kézturna, ujj-játékok, zongorázás, gépelés, ujjbábozás
- Tépés, csipegetés,
- Ollóhasználat, nyírás
- Fűzés
- Játék pálcikákkal, magokkal: forma, sor kirakása, folytatása, változtatása, ragasztása,
- Marokkó
- Puzzle
- Gyöngyfűzés
- Célbadoró játékok
- Összerakó, építő- szerelőjátékok, makett készítése dobozokból
- Grafikus formák másolása szabadon, vonalközbe, négyzethálóba

Grafomotoros fejlesztés:

- a szem-kéz koordináció fejlesztése;
- az íráshoz szükséges testhelyzet begyakorlása.
- a helyes írószertartás elsajátítása.
- a laza csuklómozgás beidegzése.
- a formaemlékezet fejlesztése.
- az irányok differenciálása.
- az írástanuláshoz szükséges íráselemek elsajátítása.

Lábbal végzett mozgások:

- babzsák felvétele lábbal.
- ceruza, tárgyak felvétele lábbal
- tapsolás, rajzolás lábbal
- karikába lépés, ugrás, átlépés

Ritmusérzék fejlesztése

- A vers egyenletes lüktetésének érzékeltetése tapsolással, dobbantással.
- A szóritmus bevezetése egy és két szótagos szavak tapsolásával.
- A mondatritmus bevezetése. Rövid azonos képletű mondatok tapsolása.
- Szabályosan visszatérő ritmusképleteket tartalmazó versek ritmizálása.

Hiba! A könyvjelző nem létezik. Hiba! A könyvjelző nem létezik. **A két testfél mozgásának összerendezése**

- Egy-egy testrész elkülönített mozgatása.
- Páros testrészek egyidejű, egyforma mozgatása.
- Mind a négy végtag egyidejű mozgatása: kopogunk a kezünkkel, lábunkkal egyszerre.
- A kezek és a lábak aszinkronban való mozgatása, ritmikusan.
- Szimmetrikus végtagok aszinkron mozgatása: biciklizés, boksizálás.
- A négy végtag térben és időben összehangolt ritmikus mozgatása: a járás és a futás szinkinézise.
- A test középvonalát átlépő keresztező gyakorlatok.

Artikulációs gyakorlatok

- Beszédszervek ügyesítése játékosan.
- Ajak- és nyelvgyakorlatok pl. gyertyaláng táncoltatása, hangutánzó gyakorlatok, csoki lenyalása az ajak körül, fütty, cuppantás stb.

Kommunikáció

Beszédképesség

- Utánzás: állathangok, beszédhangok.
- Mondókák, énekek, versek tanulása
- Képek megnevezése, értelmezése
- Párkereső.
- Rokon értelmű szavak gyűjtése
- Események, mese eljátszása,
- Szerepcsere
- Meselánc
- Barkóba
- Asszociációs játék: erről jut eszembe
- Szógyűjtés, szókincs bővítés adott témakörökben.
- Szószerkezetek kiegészítése, toldalékok pótlása.
- Párbeszédes szituációk
- Szavakból mondatalkotás.
- Hibakeresés szóban, mondatban
- Helyzetgyakorlatok, játékok
- Fehér, fekete, igen, nem játék (a letiltott szavakat lehet változtatni)

Nyelvi fejlesztés

- Tárgyrag: t
- Helyviszony: - a, - be (később: - ban, -ben)
- Birtokos jel: - é
- Birtokos személyrag: m (később: - d, - e)
- Többes szám jele: (részeshatározó: - k; - nak, - nek)
- Helyviszony: n

- Helyviszony: - ből
- Helyviszony; - ra, - re
- Eszközhatározó: - val, - vel
- Helyviszony: - nál, -nél
- Helyviszony; -hoz, -hez, -höz
- Helyviszony; -ról, -ről
- Helyviszony: -tól, -től

Nonverbális kommunikáció

Érzelmek kifejezése, eljátszása, leolvasása

Általános tájékozottság

- Mondat kiegészítés
- Önismereti játékok
- Mondatfűzés: megadott szavak mondatba foglalása. A mondatok tartalmilag kapcsolódnak egymáshoz (tréfás is lehet)
- Igaz-hamis: állítások gyűjtése, készítése, eldöntése
- Szókitaláló: 3-4 kulcsszó alapján nevek, fogalmak kitalálása

Bizalmerősítő gyakorlatok

- Szemkontaktus kialakítása,
- Az adás-kapás gyakorlás,
- Érintéses játékok gyakorlása,
- A gyermekek közötti együttműködés elősegítése, páros gyakorlatok végzése,
- Bekötött szemű társat vezetni.

Gondolkodás

Analízis, szintézis

- Puzzle játék
- Keresd a kisképet a nagyképen
- Mi hiányzik a képről?
- Melyek az egyformák? (tréfás rajzok, tárgyak)
- Betűhiány szavakban, mondatban
- Betűpótlás: rövid-hosszú, zöngés-zöngétlen, j-ly stb.
- Fölösleges betű keresése szavakban
- Betűtáblában értelmes szavak keresése
- Szóalkotó játék: betűkockával 6-8 betű kiválasztás, értelmes szó alkotása
- Szótagkereső: összekevert szótagokból szókirakás. Nehezítés: fölösleges szótagok.

Csoportosítás, osztályozás, rendszerezés

- Keresd a párját! (összetartozó tárgyak)
- Csoportosítás adott szempontok szerint (szín, forma, méret, azonosság, különbözőség)
- Csoportosítás, halmazalkotás tárgyakkal, színezéssel, főfogalom keresése
- Apró tárgyak válogatása, rendrakás, főfogalom alá sorolás
- Szókapcsolatok gyűjtése

Általánosítás

- Gyűjtőfogalmak szerinti rendezés.
- Gyűjtőfogalomhoz alárendelt fogalom keresése: dobókockára gyűjtőfogalmat jelentő képek ragasztása, gurítás, fogalom keresése.
- Analógiák létrehozása

Összehasonlítás

- Mi a különbség? Mi az egyforma?
- Ellentétpárok
- Szabály felismerési játékok: kakukktojás, barcohba
- Dominó: kép, szám, betű, kép-szó, római számok, szorzó stb.

Lényegkiemelés:

- Rövid mesék, olvasmány, dal tartalma
- Kép, tárgy és tulajdonságok párosítása
- Képsorok mondanivalójának verbális megfogalmazása.

Ok-okozati összefüggés:

- Eseménysor összeállítása: képsor, mondatok
- Mondat folytatása, befejezése.
- Képhez tartozó igaz állítások megkeresése, gyűjtése, válogatása

Aritmetikai gondolkodás

- Ugyanannyi, több, kevesebb fogalmának érzékeltetése változó helyzetekben
- Mennyiségek, képek, számok, kockák stb. sorba rendezése,
- Variációs lehetőségek a soralkotásban.
- Számkép- mennyiség-számnév egyeztetése Számlálás növekvő-csökkenő sorokban
- Viszonyfogalmak, összehasonlítások, mérések: nagyobb, több, rövidebb stb.
- Több érzékszerv bevonásával mennyiségek számlálása, egyeztetése pl. lépegetés, ugrálás, koppantás, mozgás stb.
- Alak, szín, forma, nagyság, térbeli helyzetek jellemzői, viszonzszavak használata
- Sorozatok előállítások változtatások: kicserélés, eltüntetés, beszúrás; észrevétel, megfogalmazás, eredeti állapot visszaállítása. Játék tárgyakkal, képekkel
- Nagy képen kis részlet megtalálása
- Puzzle játék, nehezítés fokozatosan
- Építs ugyanilyet (pl. pálcikából, kockából, legóból stb.)
- Labirintus; játék: térben, papíron, mágnessel
- Kösd össze/jelöld az ugyanolyat!
- Színezd az egyformát egyforma színűre
- Egykülönség játék logikai készlettel: sor folytatása csak 1 tulajdonságban különbözhet. Győztes: aki az utolsó jó lapot rakta.
- Eltérések keresése, jelölése pl. apró különbségek, nagyság, szín, sakkfigurák elrendezése
- Hány tulajdonságban különböznek?
- Pontsor összekötése ábra felismerés nehezítés pl. több vonalból álló kép, háttérből kiemelkedő ábra stb.
- Alakállandóság (azonos formák különböző méretben, helyzetben)
- Alak-háttér megkülönböztetése (mi bújt el?)
- Figyelemmegosztás több egyidejű információ megadásával.
- Betűk, számok, ábrák felismerés elforgatva, egymásra rajzolva, hiányosan

- Rajzolással formák, betűk, számok, képek kiegészítése egészszé (Gestalt látás: egységben látás)
- Írott szavakban, számokban adott betűk, betűelemek, számelemek megkeresése, jelölése
- Mit takar a folt? Kép, művelet, jel, szám, szó stb.
- Tárgyak azonosítása körvonal alapján
- Felvillantott képek, információk megfigyelése (látótér növelése)
- Képek, számok, betűk átmásolása, négyzethálós felületre, kicsinyítés, nagyítás
- Betű-vagy számtáblán megadott betűk, számok, szavak keresése
- Hideg-meleg, különféle formák, tárgyak felismerése tapintás alapján (zsákban, kendő alatt stb.)
- Bekötött szemmel a tárgyak nagyságának megbecsülése, összehasonlítása
- Mit rajzolok a hátadra, tenyeredbe? Vonalak, számok, betűk (nehezítés: ékezetes betűk), formák, szavak
- Tedd hátra a kezed! Mit raktam bele? (többféle variáció, pl. egyszerű felismerés; mindenki ugyanazt a tárgyat kapja, csak 1 állítást mondhat= kitalálás)
- Recés anyagból kivágott formák felismerése csukott szemmel
- Párosító játék tapintással: letakart tárgyak közül kell megkeresni az egyformákat
- Apró tárgyak csoportosítása bekötött szemmel
- Párkereső játékok, memória, dominó, kártyajátékok (képek, számok, szorzó, római számok, betűk stb.)
- Mi hiányzik? Mi változott? Apró változtatások megfigyeltetése
- Gyorsolvasási gyakorlatok. Cél: összkép gyors megragadása. Pl. 5 tárgy 3 sorban, dominó ábrái, ujjak stb.
- Megfigyelő játék: körbeadunk egy könyvet (képet, tárgyat stb.), kérdések (mi a címe, hány oldalas),
- Papagáj-játék: 3-6 név, tárgy stb. visszamondása helyes sorban
- Sűgőjáték
- Hallottad? 3 szót mondunk, elisméltetjük, beszélgetés vagy szavak felsorolása, kopogj, ha hallottad
- Zenedoboz, ketyegő óra stb. megkeresése a hang iránya alapján
- Formaemlékezet: építsd fel/rakd ki utánam (pálca, kocka stb.). Először minta alapján, majd emlékezetből
- Számmemória másképpen: 2-4 szám felmutatása, megjegyzés, eltakarás. Kérdések, állítások, válasz jelölése írásban, összehasonlítás, ellenőrzés
- Mozgó hangforrás követése bekötött szemmel,
- 2-3 zaj, hang kiválasztása, összefűzés történetté (tréfás, fantasztikus, meseszerű is lehet)
- Rövid szöveg, mesehallgatás, ha számokat hallasz, kopogj!
- Kinek-minek a hangját hallod? (beszűrődő utcazaj, hangzavar, beszélgetés, zenekar, egymás hangfa, magnófelvételek stb.),
- Akusztikus és diszkriminációs gyakorlatok, játékok pl. szó kiegészítése egészszé, hang, szó, szótag kihallása felolvasott, meghallgatott szövegből,
- Szekvenciák követése pl. hangok, szavak, mondatok ismétlése hallás után, hallási sorrend elisméltése, ismétlőgyakorlatok játékosan,
- Számsor visszamondása, fordítva is ,
- Kép, helyzet megfigyelése, letakarás, ki mire emlékszik? Kérdésekre (lehet pontgyűjtéssel),
- mindenki sorban 1 állítást mond, rajzkészítés közösen, összehasonlítás az eredetivel vagy kiválasztás a hasonlók közül
- Bőrönd Ödön játék: utazni készülünk. Mindenki tegyen 1 valamit a bőröndbe! Több kör, különböző tárgyak. Az nyer, aki a végén a legtöbb dologra emlékszik,
- Kép, történet stb. mutatása/ismertetése, rajzold le emlékezetből,

- Képek, események, jelek összekapcsolása,
- Erről jut eszembe....asszociációs játék szóban, írásban,
- Köznapi jelrendszerek alapján való tájékozódás (valóságban, feladathelyzetben, lapon) pl. postán, utcán, bankban stb.,
- Apró tárgyak válogatása, rendrakás, főfogalom alá sorolás ,
- Gyűjtőfogalmak szerinti rendezés ,
- Csoportosítás, halmazalkotás tárgyakkal, színezéssel, főfogalom keresése,
- Válogató játék: van-e vagy nincs: válogatás meglévő vagy hiányzó tulajdonság alapján,
- Gyűjtőfogalomhoz alárendelt fogalom keresése: dobókockára gyűjtőfogalmat jelentő képek ragasztása, gurítás, fogalom- vagy képkeresés,
- Ellentétpárok keresése, gyűjtése, válogatása,
- Kakukktojás játékok, melyik nem illik a többi közé? Miért?
- Naptár, térkép használata, játékos, tréfás keresési gyakorlatok,
- Ültetőkártyák elrendezése,
- Kérdező játék: olvasott szöveg alapján a kérdéseket a gyerek teszi fel, nekünk kell válaszolni,
- Kérdező játék másképpen: megkezdett történet csak kérdésekkel lehet továbbhaladni (a kérdésből adódik a következő kérdés a kialakult történet összefoglalása,
- Fekete, fehér, igen, nem játék,
- Rövid, befejezetlen történet felolvasása, befejezés többféleképpen,
- Rövid szöveg, vers visszamondása saját szavakkal,
- Szótárban, lexikonban keresés. Fordított keresés
- Ábrák, síkidomok, vonalak (felosztás, felezés stb.) Hány háromszöget, négyszöget, szakaszt stb. látsz?
- Szabály felismerési játékok: kakukktojás, barkóba, sorozatok, ellentétek, stb.,
- Számpótlás, számhiány játékosan,
- Számgyűjtés pl. végződjön t betűvel,
- Melyik számra gondoltam? Néhány állítás alapján kitalálás. Szerepcserével is.(a gyerek gondol egy számra)

A számolástanulás előkészítése (diszkalkulia prevenció)

Célja: a nyelvi és a matematikai képességek, készségek az egyéb részterületekkel együtt való fejlesztése.

Feladata:

- az érzékelés - észlelés fejlesztése (taktilis - vizuális - auditív);
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás fejlesztése;
- a saját testen, térben, síkban való tájékozódás fejlesztése;
- az időbeli tájékozódás fejlesztése;
- soralkotásos feladatok, a sorrendiség fejlesztése;
- a beszéd fejlesztése – matematikai szókincs kialakítása;
- geometriai, mértani ábrák felismerése, egyeztetése, kirakása, megnevezése, a számjegyek felismerése, megnevezése;
- a mennyiségfogalom kialakítása lehetőleg 10-ig, műveletvégzés lehetőleg 10-es körben (hozzáadás, elvétel, pótlás, bontás, összeadás, kivonás);
- a műveleti és relációs jelek felismerése, megnevezése, kirakása, írása;
- számlálás az ujjakon – jó ritmusban;
- a számlálás automatizálása növekvő és csökkenő sorrendben 1-től 20-ig;

- globális mennyiség felismerés lehetőleg 5-ig, korongképek alapján 10-ig;
- vizuomotoros, grafomotoros készségek fejlesztése;
- szöveges feladatok előkészítése; sorszámok használata; a számszomszéd; a páros-páratlan fogalma; ellenpáralkotás; relációs viszonyok; a számemlékezet fejlesztése.

Csoportosítás, halmazalkotás: A gyermekeknek meg kell tanulniuk a tárgyakhoz, jelenségekhez fűződő tulajdonságok, ismertetőjelek, jellegzetességek meglátását, megfogalmazását, hiszen a számjegy is egy mennyiség (halmaz) tulajdonsága, elvont kifejezése. Fontos, hogy a gyermekek képesek legyenek megadott szempontok alapján csoportosításra, halmazalkotásra, illetve két vagy több halmaz összehasonlítására, a halmazok tulajdonságainak megfogalmazására.

Térbeli kiterjedéseket jelölő kifejezések gyakorlása ellentétpárokon keresztül: A gyermekek környezetében lévő tárgyak alapvető viszonyainak megismertetése, változó jellegük érzékeltetése.

A tájékozódás fejlesztése térben, síkban, időben: A térbeli irányokat és relációkat jelölő fogalmak elsajátítása, az oszlop és sor fogalmának kialakítása.

Ritmikus soralkotás: A szabályalkotás megalapozása.

Különbözőség, azonosság: A különbségek és azonosságok észrevétetése síkban, térben.

Számlálás 5-ös és 10-es számkörben: Tárgyak számlálása, mozgáshoz kötött pontos számlálás kialakítása.

Sorszámnevek: A sor elemeinek hely szerinti tudatosítása. Az első, az utolsó és a középső fogalma.

Alapvető matematikai fogalmak kialakítása: A sok-semmi, a sok-kevés, a több-kevesebb-ugyanannyi fogalmának kialakítása.

Relációs jel felismerése, értelmezése, alkalmazása: A mennyiségek összehasonlítása: a több, kevesebb, ugyanannyi relációs jelekkel való jelölése.

Számjegy, korongkép, ujjkép felismerése, a mennyiség-állandóság kialakítása: Konkrét cselekvés útján számjegy, korongkép, ujjkép egyeztetése a globális mennyiségfogalom kialakítására.

A mennyiség számnévvel való egyeztetése: A feladat elvégztetése mozgásos játékok alkalmazásával a legkönnyebb.

Matematikai relációk alkalmazása: Halmazok összehasonlítása különböző téri alakzatokban.

A mennyiség számjeggyel való egyeztetése: Változatos játéktevékenység közben kell egyeztetni a számjegyet a számnévvel és a hozzá tartozó mennyiséggel (korongképpel, ujjképpel).

Matematikai relációk, mennyiségek differenciálása relációs jelekkel: A számok és mennyiségek közötti relációk felfedeztetése.

A matematikai fogalmak, felismerése szövegben: A szöveges felismerés gyakoroltatásának legfontosabb feladatai:

- a szövegben előforduló grammatikai struktúrák analizálása, szintetizálása, a szöveg megértése;
- a lényeg kiemelése;
- a szöveg- és számemlékezet;
- a különböző matematikai fogalmak passzív és aktív használata;
- a számfogalmak biztos megléte;
- az analógiás gondolkodás aktivizálása, a különböző logikai összefüggések felismerése.